

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 860/2015-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. marca 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) v konaní o sťažnosti [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE] a [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE] zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Peružek, s. r. o., Podzámska 41/A, Hlohovec, v mene ktorej koná advokát JUDr. Peter Peružek, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 434/2008, za účasti Okresného súdu Piešťany, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČNÝ ZNAČENIE] a [REDAKČNÝ ZNAČENIE] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 434/2008 porušené boli.

2. Okresnému súdu Piešťany prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 434/2008 konal bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie každému v sume po 500 € (slovom päťsto eur), ktoré im je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Piešťany je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 375,86 € (slovom tristosedemdesiatpäť eur a osemdesiatšesť centov) na účet ich právnej zástupkyne Advokátskej kancelárie JUDr. Peter Peružek, s. r. o., Podzámska 41/A, Hlohovec, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. októbra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Peružek, s. r. o., Podzámska 41/A, Hlohovec, v mene ktorej koná advokát JUDr. Peter Peružek, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 434/2008 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovatelia sú účastníkmi konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam vedeného okresným súdom pod sp. zn. 4 C 434/2008 v procesnom postavení žalobcov.

Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uvádzajú:

„V predmetnej právnej veci vedenej na Okresnom súde Piešťany č. k. 4 C 434/2008 bolo vo veci samej - zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva právoplatne rozhodnuté dňa 17. 8. 2011. V uvedenom rozsudku bolo uvedené, že o náhrade trov konania bude rozhodnuté osobitným uznesením. Od roku 2011, teda od právoplatnosti samotného rozsudku sťažovatelia urgujú vydanie uvedeného uznesenia, naposledy urgenciu zaslali dňa 31. 08. 2015 a predtým v dňoch 15. 06. 2015, 20. 01. 2015, 29. 07. 2014, 04. 02. 2013, 22. 11. 2012, 31. 10. 2012, 13. 06. 2012, 09. 05. 2012 a 30. 11. 2011. Sťažovateľ podával niekoľko sťažností na prietahy v konaní predsedovi Okresného súdu Piešťany, pričom k tejto sťažnosti predkladám list predsedu Okresného súdu Piešťany sp. zn. Spr 785/12 zo dňa 20. 12. 2012, ktorý považuje za dôvodnú uvedenú sťažnosť s prihliadnutím na celkovú dĺžku súdneho konania. Na poslednú urgenciu adresovanú predsedovi súdu už predseda ani iný poverený vedúci pracovník Okresného súdu Piešťany neodpovedal. Nie je akceptovateľné, aby uvedenú právnu vec nebolo možné rozhodnúť po uplynutí 4 rokov, pričom ani skutkovo ani vecne nejde o právne zložitú vec. Opätovne uvádzam, že zo strany sťažovateľov neboli podniknuté žiadne úkony, ktoré by odôvodňovali vzniknuté prietahy v predmetnom konaní a uvádzam, že zo strany sťažovateľov nedošlo k žiadnym prietahom, nakoľko boli aktívni a svojimi podaniami sa dožadovali rozhodnutia v uvedenej veci.“

Podľa názoru sťažovateľov „... z dôvodu postupu Okresného súdu Piešťany bolo porušené právo sťažovateľov na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, nakoľko postupom Okresného súdu Piešťany vznikli neodôvodnené prietahy v konaní, a nakoľko niet iného súdu na území Slovenskej republiky, ktorý by chránil jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“.

Sťažovatelia požadujú „aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému v sume 1 000 Eur z dôvodu porušenia práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prieťahov - nedostatočne rýchle konanie Okresného súdu Piešťany, ktoré sťažovatelia odôvodňujú tým, že v tomto konaní súd nezabezpečil a neposkytol ústavou garantované právo na súdnu a inú právnu ochranu a ani neodstránil stav právnej neistoty“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 434/2008 porušil právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Piešťany sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 434/2008 konal bez zbytočných prieťahov vo veci náhrady trov konania.

3. Každému zo sťažovateľov sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 000 Eur (slovom jedentisíc eur), ktoré je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažovateľom sa priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 296,44 Eur, ktorú je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu JUDr. Petra Peružeka do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ešte pred predbežným prerokovaním ústavný súd požiadal predsedníčku okresného súdu o vyjadrenie k sťažnosti. Na žiadosť ústavného súdu reagovala predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. Spr 781/15 z 13. novembra 2015, v ktorom okrem iného uvádza:

„... o návrhu doručenom súdu dňa 16. 4. 2008 bol po vykonanom dokazovaní vypočutím účastníkov, znaleckým posudkom a výsluchmi svedkov, dňa 3. 8. 2011 vyhlásený rozsudok, ktorý nadobudol dňa 17. 8. 2011 právoplatnosť. Súd o náhrade trov konania v rozsudku rozhodol tak, že rozhodne samostatným uznesením. Keďže bol v predmetnom konaní podaný znalecký posudok, pred rozhodnutím o náhrade trov konania bolo nutné najprv rozhodnúť o odmene znalca za podanie znaleckého úkonu. Na základe uvedeného

bol preto spis predložený vyššej súdnej úradníčke, ktorá vypracovala koncept rozhodnutia o priznaní odmeny 17. 05. 2012.

Vzhľadom na skutočnosť, že v senáte zákonnej sudkyne bolo k 20. 12. 2012 pridelených na rozhodnutie 3951 vecí, z toho 653 civilných vecí (z ktorých 82 vecí je reštančných - 24 starších ako 5 rokov), 38 obchodných vecí a 217 vecí týkajúcich sa maloletých detí, osobného stavu, ktoré bola povinná vybavovať prednostne, bolo predmetné uznesenie expedované až po kontrole sudkyňou dňa 20. 12. 2012.

Po nadobudnutí právoplatnosti bol spis zaslaný na odvolací súd na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľov proti uzneseniu, č. k. 4 C 434/2008-70 z 03. 10. 2012, t. j. o povinnosti zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania. Spis bol odvolaciemu súdu doručený 31. 05. 2013, ktorý rozhodol uznesením, č. k. 11 Co/222/2013-190 z 30. 05. 2014, tak že rozhodnutie prvostupňového súdu v napadnutej časti potvrdil. Spis bol vrátený súdu 02. 07. 2014, pričom po doručení predmetného uznesenia a vykonaní úkonov smerujúcich k zisteniu, či si navrhovatelia 1/ a 2/ splnili svoju povinnosť, bol spisový materiál predložený sudkyňi 10. 09. 2014.

Dňa 12. 09. 2014 spis predložila poverenej vyššej súdnej úradníčke JUDr. V [REDAKOVANÉ] za účelom vypracovania rozhodnutia o náhrade trov konania, ktorá koncept rozhodnutia nevyhotovila. S účinnosťou od 01. 01. 2015 bola do senátu 9 pridelená vyššia súdna úradníčka JUDr. K [REDAKOVANÉ] ktorá vypracovala koncept uznesenia o náhrade trov konania. Vzhľadom k tomu, že sudkyňa nepovažovala rozhodnutie za riadne odôvodnené, spis bol vrátený vyššej súdnej úradníčke na jeho prepracovanie. S účinnosťou od 20. 03. 2015 bola do senátu 9 pridelená vyššia súdna úradníčka JUDr. M [REDAKOVANÉ] ktorá vypracovala nový koncept uznesenia. Vzhľadom na neúplnosť a nesprávnosť odôvodnenia, ako aj na skutočnosť, že právny zástupca navrhovateľov 1/ a 2/ doručil súdu 26. 08. 2015 doplnenie vyčíslenia trov konania, spis sudkyňa opätovne vrátila vyššej súdnej úradníčke, avšak už novej Mgr. B [REDAKOVANÉ] ktorá bola do senátu 9 pridelená s účinnosťou od 01. 08. 2015. Následne poverená vyššia súdna úradníčka JUDr. V [REDAKOVANÉ] ktorá bola do senátu pridelená s účinnosťou od 10. 09. 2015 vypracovala koncept uznesenia, ktorý bol sudkyňi predložený 15. 10. 2015, a ktorý bol odoslaný účastníkom konania 10. 11. 2015.

K dĺžke konania týkajúceho sa rozhodnutia o náhrade trov konania, prispelo nedôvodné podanie odvolania sťažovateľmi voči zloženiu preddavku ako aj dodatočné

doplnenie vyčíslenia náhrady trov konania, na ktoré muselo byť zareagované v pripravovanom rozhodnutí.“

Ústavný súd zo spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 4 C 434/2008 zistil, že popis doterajšieho priebehu konania obsiahnutý vo vyjadrení predsedníčky okresného súdu zodpovedá obsahu označeného spisu, a preto z neho pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľov vychádzal. Ďalej zistil, že proti uzneseniu o náhrade trov konania sp. zn. 4 C 434/2008 z 9. novembra 2015 bolo sťažovateľmi 16. februára 2016 podané odvolanie, ktoré sa doručuje protistrane na vyjadrenie. Zo zapožičaného spisu sp. zn. 4 C 434/2008 ústavný súd tiež zistil, že právny zástupca sťažovateľov vyčíslil náhradu trov konania podaním zo 4. augusta 2011, pričom ale následne doplnil toto vyčíslenie písomným podaním doručeným okresnému súdu 26. augusta 2015.

Uznesením č. k. II. ÚS 860/2015-12 zo 17. decembra 2015 ústavný súd prijal sťažnosť sťažovateľov na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 434/2008.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval ústavný súd predsedníčku okresného súdu, aby prípadne doplnila predchádzajúce vyjadrenie okresného súdu k sťažnosti a zároveň oznámila, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. Spr. 781/2015 z 19. januára 2016 oznámila, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, a svoje predchádzajúce vyjadrenie nedoplnila.

Následne vyzval ústavný súd právnu zástupkyňu sťažovateľov, aby sa vyjadrila, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň jej zaslal vyjadrenia predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr 781/2015 z 13. novembra 2015 a z 19. januára 2016 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právna zástupkyňa sťažovateľov v podaní doručenom ústavnému súdu 17. februára 2016 oznámila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania, a k vyjadreniu predsedníčky okresného súdu uvádza: „... *nie je možné 4 ročné omeškanie odôvodniť tým, že účastníci využili svoje právo podať opravný prostriedok a nie je možné odôvodniť tým, že po 4 rokoch upresnili /teda nezmenili/ náhradu trov konania! Z tohto dôvodu máme ďalej za to, že naša sťažnosť je v celom rozsahu dôvodná.*“

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľov a predsedníčky okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 434/2008 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie

stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný urobiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 a 4 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie. Dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre

sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľov.

1. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že k porušeniu sťažovateľmi označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru došlo v tom štádiu konania, keď okresný súd už vo veci samej rozhodol rozsudkom sp. zn. 4 C 434/2008 z 3. augusta 2011. Jedným z výrokov označeného rozsudku okresný súd rozhodol, že o náhrade trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením. Rozhodovanie o náhrade trov konania tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov, pričom k tejto problematike existuje rozsiahla a v zásade ustálená judikatúra všeobecných súdov. Ústavný súd preto nepovažuje prerokúvanú vec za právne zložitú. Z predloženého vyjadrenia predsedníčky a spisu okresného súdu nevyplýva ani skutková zložitosť veci.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorú by bolo potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľov, ktorí sú účastníkmi napadnutého konania, v súvislosti s priet'ahmi v tomto konaní.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Zo súdneho spisu sp. zn. 4 C 434/2008 ústavný súd zistil, že právny zástupca sťažovateľov vyčíslil náhradu trov konania podaním zo 4. augusta 2011 a následne doplnil toto vyčíslenie písomným podaním doručeným okresnému súdu 26. augusta 2015.

Ústavný súd konštatuje, že v doterajšom priebehu napadnutého konania sa vyskytli obdobia dlhodobej i krátkodobej neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu najmä v období od vyčíslenia náhrady trov konania advokátom po rozhodnutí v merite veci 4. augusta 2011 do 20. decembra 2012, keď okresný súd expedoval rozhodnutie o odmene znalca, a od 2. júla 2014, keď bol spis vrátený odvolacím súdom okresnému súdu, do 10. novembra 2015, keď bolo rozhodnutie o náhrade trov konania odoslané účastníkom konania.

Vychádzajúc zo skutkových zistení z predmetného súdneho spisu, ústavný súd dospel k záveru, že po meritórnom rozhodnutí došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom, ktoré boli spôsobené neodôvodnenou nečinnosťou okresného súdu. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo s'ťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj ich právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Obranu okresného súdu spočívajúcu v uvádzaní dôvodov, ktoré mali ako objektívne príčiny spôsobiť tieto priet'ahy, ústavný súd s odkazom na svoju ustálenú judikatúru (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03) neakceptoval. Personálne problémy a vysoká zaťaženosť sudcov nemôžu byť na ťarchu účastníka konania a nemajú povahu okolnosti, ktorá by vylučovala zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie s'ťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo vo vzťahu k náhrade trov konania v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 434/2008 konal bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovatelia sa domáhajú priznania primeraného finančného zadost'učinenia v sume po 1 000 € z dôvodov citovaných v časti I tohto nálezu.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadost'učinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vychádzajúc zo skutočnosti, že konanie vo veci samej už bolo právoplatne skončené, berúc do úvahy obdobia neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu v napadnutom konaní, ako aj jeho predmet a význam pre sťažovateľov, dospel ústavný súd k záveru, že

v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia po 500 € každému zo sťažovateľov primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v súvislosti s ich právnym zastupovaním Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Peružek, s. r. o., Podzámska 41/A, Hlohovec. Ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o priznaní trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2014, ktorá bola 839 € (za 2 úkony urobené v roku 2015).

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby vykonané (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 2 a § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Každému zo sťažovateľov priznal za každý úkon vykonaný v roku 2015 sumu 139,83 €, čo po znížení o 50 % podľa § 13 ods. 2 vyhlášky predstavuje sumu 279,66 € a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za 2 úkony pri dvoch sťažovateľoch vykonané v roku 2015 po 8,39 €, čo spolu predstavuje sumu 313,22 €, ktorú bolo potrebné zvýšiť o 20 % DPH (§ 18 ods. 3 vyhlášky), keďže právna zástupkyňa sťažovateľov je platcom DPH; celková odmena za poskytnuté právne služby tak predstavuje sumu 375, 86 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2016